

„Odporúčala som sa vrúcne
sv. Jozefovi. Nepamätám sa,
že by som ho dosiaľ prosila o niečo,
čo by nebol splnil.“

(sv. Terézia z Avily)

Duchovná obnova

November - December 2021

Svätý Otec František v poslednej charakteristike nazýva sv. Jozefa – tieňom otca. Hovorí, že my všetci by sme mali byť tieňom jediného Otca. Túto úlohu veľmi dobre splnil sv. Jozef, ktorý sa stal pre Ježiša tieňom nebeského Otca. Vo svojej úlohe Ježišovho otca na zemi vystupoval veľmi zodpovedne, pričom sa nikdy nesnažil Ježiša vlastniť. Svätý Otec nás volá k tomu, aby sme ani my neboli vlastníkmí druhých, ale aby sme ich chránili a sprevádzali ako sv. Jozef. Hoci Jozef stál akoby v úzadí, staral sa o Svätú rodinu, prebral všetku zodpovednosť za rodinu na svoje plecia. Aj my všetci máme byť takými tieňmi pre iných.

Svätý Otec František uvádza vo svojom liste, že tradícia svätému Jozefovi popri pomenovaní otec prisúdila aj prívlastok „prečistý“. Svätý Jozef bol vo všetkých oblastiach života slobodný od vlastníctva. Tieň je charakteristický tým, že je stále pri nás, a takým bol aj starostlivý ochranca Dieťaťa a ženích Panny Márie. Ak preberáme starostlivosť o život druhého, preberáme otcovskú úlohu. V dnešnej spoločnosti je veľa sirôt, veľa opustených ľudí, a aj toto bol jeden z dôvodov, prečo nám na tento rok Svätý Otec František dal za vzor sv. Jozefa. Muž, ktorý sa postaral o svoju rodinu, hoci jeho úloha chrániť Božie Dieťa a jeho Matku Máriu nebola ľahká.

Jozef priniesol Bohu najkrajší dar – sebadarovanie. Jeho život bol veľkým odovzdaním sa Bohu, ktorému nadovšetko dôveroval, nechal sa ním viesť a uskutočňoval skutky lásky. Aj náš život nech je takýmto darovaním sa v láske Bohu a tým najbližším.

SVÄTÝ JOZEF

- AKO TIEŇ OTCA

Svätý Otec František v liste Patris corde píše, že na pozadí jeho listu je pandémia COVID 19, ktorá nám dala pochopiť dôležitosť obyčajných ľudí, tých, ktorí ďaleko od svetiel reflektorov každý deň uplatňujú trpezlivosť, vstúpajú nádej a zasievajú spoluzodpovednosť. Práve tak

ako sv. Jozef, človek, ktorý prechádza bez povšimnutia, muž každodennej diskkrétnej a skrytej prítomnosti. Predsa však je „bezkonkurenčným predstaviteľom v dejinách spásy.“

Mimoriadny Rok sv. Jozefa, ktorý ustanovil pápež

František na oslávenie 150. výročia vyhlásenia sv. Jozefa za patróna Cirkvi, bude trvať do 8. decembra 2021.

BOŽIE SLOVO

„Pán, váš Boh, ktorý vás vedie, bude za vás bojovať takisto, ako to pred vašimi očami urobil kvôli vám

v Egypte a potom na púšti, kde si sám videl, ako t'a Pán, tvoj Boh, nosil ako muž, ktorý nesie svojho syna; (niesol t'a) po celej ceste odvtedy, keď ste vyšli, až kým ste nedošli na toto miesto; a na tejto púšti ste neverili Pánovi, svojmu Bohu, ktorý šiel cestou pred vami, aby vám vyhliadol miesto pre rozloženie stanov, za noci v ohni, aby ste videli cestu, ktorou ste mali ísť, a cez deň v oblaku“ (Dt 1, 30-33).

Ved' keby ste mali hoc aj desaťtisíc vychovávateľov v Kristovi, otcov nemáte mnoho, lebo v Kristovi Ježišovi ja som vás splodil skrze evanjelium. Prosím vás teda, napodobňujte ma! (1Kor 4, 15-16).

HLAVNÁ MYŠLIENKA

„Jozefovo otcovstvo je vzťah, ktorý ho robí Kristovi takým blízkym, ako je to len možné. A toto otcovstvo sa realizuje prostredníctvom manželstva s Máriou, prostredníctvom rodiny.“

MODLITBA

Svätý Jozef, Boh Otec naplnil tvoje srdce múdrosťou a nesmiernou láskou, a tie ťa viedli v plnení úlohy otca voči Božiemu Synovi.

Ty si mu hľadal prvé útočisko, ty si mu postavil dom, ty si ho zachránil z Herodesovej ruky, ty si ho priviedol do Egypta, ty si ho znova priviedol do Izraela, ty si pre neho pracoval, ty si ho ochraňoval, sprevádzal a priučil svojmu remeslu tesára.

Kto dokáže vyjadriť tvoje otcovstvo?

Maj súcit so všetkými otcami na svete, aby videli zmysel otcovstva a aby si vážili a milovali samého Ježiša, ukrytého vo svojich deťoch. Amen.

ÚVAHA:

7. Svätý Jozef – tieň Otca

Veľmi priliehavým pomenovaním, charakteristikou pre svätého Jozefa sú aj slová svätý Jozef – tieň otca. Milovaní, urobme všetko preto, aby sme boli naozaj „dobrými tieňmi“ pre iných, aby sme ich nezatieňovali. Tieň býva za človekom, on ho ale nevidí, preto mu ani neprekáža. A predsa nás tieň stále sprevádza. Takýmto bol pre Svätú rodinu svätý Jozef. Túto svoju úlohu staroslívého ochrancu veľmi dobre splnil. Ani za 2000 rokov sme si nevšimli, aké veľké veci vo svojom živote vykonal. Obdivujeme ho preto, že bol súčasťou Svätej rodiny, ale obdivujeme ho aj preto, čo urobil? Ak sme sa niekedy zamysleli nad jeho životom, tak sme určite spoznali jeho veľké čnosti. Sú to čnosti jednoduchých, nenápadných ľudí, ktorých máme i dnes medzi nami. Všetci veľmi dobre vieme, o akých ľuďoch sa jedná. Sú to ľudia, pri ktorých sa cítime dobre,

v bezpečí lásky. Svätý Otec v liste o sv. Jozefovi vymenúva takýchto ľudí: zdravotníci, sanitári, upratovačky, predavači, zasvätení... Sú to všetci tí, ktorí nám pomáhajú prekonať ťažkosti dnešnej doby, sprevádzajú nás a povzbudzujú. Dnešná doba ukázala, akí sú pre tento svet dôležití.

O tieni Otca, ktorým charakterizuje sv. Jozefa v liste Patris corde Svätý Otec píše:

Pol'ský spisovateľ Ján Dobraczyński vo svojej knihe Tieň Otca vyrozprával životný príbeh sv. Jozefa vo forme románu. Postavu Jozefa opisuje pomocou sugestívneho obrazu tieňa: voči Ježišovi je Jozef akoby tieňom nebeského Otca na zemi. Ochraňuje ho, stráži, nikdy sa od neho neodlúči, ale stále sleduje jeho kroky. Spomeňme si, čo Mojžiš pripomínal Izraelu: „Na púšti si sám videl, ako t'a Pán, tvoj Boh, nosil ako muž, ktorý nesie svojho syna po celej ceste“ (porov. Dt 1, 31). Takto Jozef plnil svoju otcovskú úlohu celý svoj život.

Otcami sa nerodíme, otcami sa stávame. A nestávame sa nimi tým, že privedieme na svet dieťa, ale preto, že prevezmeme zodpovednosť za starostlivosť oň. Zakaždým, keď ktokoľvek prijme starostlivosť o život druhého, v istom zmysle plní voči nemu otcovskú úlohu.

Svätý Otec nás všetkých volá, aby sme sa starali o iných, či je to v rodinách, vo farnostiach, v rehol'ných spoločenstvách, na pracoviskách. Všade tam, kde sa nachádzame a kde sú ľudia, ktorí potrebujú našu pomoc. Nemôžeme byť jeden voči druhému ľahostajní. Nech nás aj táto doba pandémie pohne k tomu, aby sme si jeden druhému pomáhali. Možno Boh chce prebudiť v nás lásku a záujem o druhého človeka. Častokrát až v zlých časoch človek hľadá Boha. Možno sa aj hnevá na Boha a pýta sa, prečo to všetko dopustil, ale zároveň ho nachádza a vidí, že ho potrebuje.

Nebud' me ľahostajní jeden voči druhému, a Boh nás vyslobodí. Dá nám to, o čo ho prosíme. Dôležité je, aby sme na neho nezabudli.

V charakteristike sv. Jozefa ako tieň Otca Svätý Otec ďalej píše:

V súčasnej spoločnosti sa deti často zdajú byť sirotami bez otcov. Aj dnešná Cirkev potrebuje otcov. Stále je totiž aktuálne upozornenie sv. Pavla adresované Korint'anom: „Keby ste mali hoc aj desaťtisíc vychovávateľ'ov v Kristovi, otcov nemáte mnoho! (1 Kor 4, 15); a každý kňaz alebo biskup by mohol, podobne ako apoštol, dodať: „Lebo v Kristovi Ježišovi ja som vás splodil skrze evanjelium“ (tamže). A Galat'anom hovorí: „Deti moje, znovu vás v bolestiach rodím, kým vo vás nebude stvárnený Kristus“ (4, 19).

Starostlivý otec a vychovávateľ

Úvahy k tejto téme sme čerpali z rozhovoru vdp. Róberta Neupauera s Danielom Lysým, ktorý v tomto roku pripravil Diecézny katechetický úrad Spišskej diecézy.

V Lukášovom evanjeliu čítame, ako sa Ježiš rozmáhal, ako poslúchal Ježiša a Máriu; ako rástol vo veku i v obľube u Boha i u ľudí. Ľudská prirodzenosť Ježiša Krista, ktorú si Ježiš vzal na seba pri vtelení, si vyžadovala starostlivosť, a teda aj výchovu tak, ako si ju vyžaduje každé dieťa, každý človek.

Starostlivosť a výchova. Dnes sa nám môže zdať akoby tieto slová boli viac spájané s materstvom než s otcovstvom. Ako tomu bolo vo Svätej rodine?

Najviac z obdobia Ježišovho detstva nám zaznamenáva evanjelista Lukáš. Počnúc Zvestovaním, cez narodenie v Betleheme, obetovanie Ježiša v chráme, potom ako Mária a Jozef nachádzajú 12-ročného Ježiš v jeruzalemskom chráme,

ako učí. Pri všetkých týchto udalostiach sa spomína Jozefova prítomnosť. Rovnako o aktívnej prítomnosti Jozefa hovorí vo svojom evanjeliu Matúš, zvlášť, keď opisuje útek Svätej rodiny do Egypta a návrat do Nazareta.

Jozefovo otcovstvo je vzťah, ktorý ho robí Kristovi takým blízkym ako je to len možné. A toto otcovstvo sa realizuje prostredníctvom manželstva s Máriou, prostredníctvom rodiny. K plne ľudskej výchove potreboval Ježiš lásku otca a lásku matky. Prameňom ich vzájomnej lásky bolo Božie povolanie, Božia otcovská láska. A tak je to s každým dieťaťom. Aby sa z neho stala zrelá osobnosť, potrebuje výchovu. A výchova si vyžaduje lásku manželov, z ktorej prišlo dieťa na svet, a premieta sa do rodičovskej lásky. Dnes zdá, akoby sa otcovia starali najmä o materiálne zabezpečenie rodiny. Je pravdou, že materiálne zabezpečenie rodiny je viac na pleciach otca a otec cíti zodpovednosť za to, aby rodina bola zabezpečená, aby manželke ani deťom nič nechýbalo. Hoci je to veľmi dôležité, dieťa potrebuje a má právo na lásku oboch rodičov. Ide o lásku otca, ktorú otec zdieľa so svojimi deťmi: pri hre, pri zvládaní povinností, pri spoločne strávených chvíľach, v prírode alebo pri nejakom športe, pri nejakej domácej práci, činnosti. Obaja manželia sú nevyhnutní pre celistvé a harmonické dozrievanie dieťaťa. Nejde len o lásku otca a matky každého osobitne, ale aj o lásku medzi nimi navzájom.

Milovaní, prítomnosť lásky je rozhodujúca pri výchove detí, a výchove vôbec. Ak sa nemilujeme, nemôžeme vydať svedectvo o moci lásky. Ak sa manželia nemilujú, ťažko ich deti budú poslúchať. Preto je dôležité, aby manželia budovali medzi sebou pekný vzájomný vzťah. Je to napríklad aj vtedy, ak vydávame svedectvo o Bohu, či v reholiach, vo farnostiach, na

pracoviskách. Ťažko privedieme niekoho k viere, ak on nevidí, našu vzájomne prežívanú lásku. Dobrý apoštolát je podmienený láskou, ktorú ľudia vidia a cítia. Samozrejme, že je treba denne o túto lásku bojovať a čerpať z prameňa Božej lásky.

Jasne a presne definovaná prítomnosť dvoch postáv – muža a ženy vytvára najvhodnejšie prostredie pre dozrievanie dieťaťa.

Mike Aquilina v knihe *Láska v maličkostiach* ponúka zopár praktických rád

Ak sa náš každodenný život rozhodneme prežívať ako neprestajnú láskyplnú obeť, môžeme prostredníctvom neho vykúpiť svet a začať dielo v našich domovoch. Aj tie najvšednejšie skutky môžeme začať vidieť ako prejav sebadarovania, ktoré sme povolaní žiť podľa vzoru Krista, Svätej rodiny a Najsvätejšej Trojice. Pretože práve to je dôvod, prečo Boh vstúpil do dejín prosredníctvom rodiny.

1. Majte doma vystavený obraz Svätej rodiny, a to nielen v období Vianoc. Možno sa vám to zdá ako maličkosť, ale skutočne to výrazne prispieva k tomu, aby váš domov bol orientovaný na Krista. Už v roku 1890 pápež Lev XIII. nabádal veriacich, aby si vystavili na viditeľnom mieste obraz Svätej rodiny. Ak tak neurobíme, obrazy „rodiny“, ktoré vstúpia do našich domovov, budú o poznanie menej sväté.

2. Rozvíjajte ticho. Tichosť je vlastnosťou Svätej rodiny, ktorá mimoriadne oslovovala pápeža Pavla VI. Svätá rodina žila skrytým životom, tichým životom, ktorý jej ponúkal veľa príležitostí premýšľať. Obávam sa, že vinou televízie, rozhlasu a internetu, ktoré okupujú naše mysle a zmysly,

zostáva v našich rodinách málo miesta na premýšľanie a modlitbu.

3. Učíte zo svojho domova ostrov lásky. Jeden z najpozoruhodnejších opisov ranej Cirkvi, pochádza z pera severoafrického autora Tertuliána, ktorý povedal, že je to práve naša starostlivosť o bezbranných a naše skutky lásky, podľa ktorých iní spoznajú, že sme kresťania. Koľko katolíkov však odsudzuje úpadok zbožnosti vo svojom farskom spoločenstve, a potom ide domov a znesväcuje svoju domácu cirkev ostrými slovami namierenými na deti či manželského partnera, klebetami o susedoch, spolupracovníkoch, kňazoch...

4. Učíte zo svojho domova miesto modlitby. To neznamena, že sa musíme modliť od rána do večera. Mali by sme si však vyhradiť pravidelný čas na rodinnú modlitbu, podobne ako to robila Svätá rodina. Jozef, Mária a Ježiš sa modlili a študovali Písmo, ale popri tom si stihli konať i svoje povinnosti. Existuje veľa spôsobov, ako sa možno modliť ako rodina, a mali by sme si nájsť ten, ktorý nám najviac vyhovuje. Môžete sa spolu modliť ráno alebo večer. Mali by ste sa pomodliť aspoň pred každým jedlom a poďakovať Bohu za jeho dary. Možno sa môžete raz za týždeň spolu modliť ruženec ako rodina. Môžete spoločne študovať Písmo či chodievať na svätú omšu.

Istí priatelia mali problém zhromaždiť svoje deti k modlitbe, a tak sa spoločne začali pravidelne modliť jeden desiatok ruženca každý deň po večeri. Nikto nevstal od stola, kým sa spoločná modlitba neskončila.

7. Svätý Jozef – tieň Otca

Svätý Otec v liste o sv. Jozefovi píše: Byť otcami značí uvádzať deti do života a do reality. Nedržať ich, nebyť príliš ochranársky ani vlastnícky, ale urobiť ich skôr schopnými samostatne a slobodne sa rozhodovať, otvoriť sa pre nové možnosti. Možno preto prisúdila tradícia Jozefovi popri pomenovaní otec aj prívlastok „prečistý“. Neoznačuje to len afektívnu stránku, ale zahrňa to postoj, ktorý je opakom vlastníctva. Čistota je slobodou od vlastníctva vo všetkých oblastiach života. Iba ak je láska čistá, je skutočne láskou. Láska, ktorá chce vlastniť, sa napokon stáva nebezpečnou: zväzuje, zadúša, robí nešťastnými. Sám Boh miloval človeka čistou láskou, ponechajúc ho slobodného, aj keď pochybil a obrátil sa proti nemu. Logika lásky je vždy logikou slobody a Jozef vedel milovať mimoriadne slobodne. Nikdy sám seba nestaval do centra. Vedel sa stiahnuť a do centra svojho života postaviť Máriu a Ježiša.

Milovaní, aj toto sú krásne slová Svätého Otca, ktoré nás povzbudzujú v tom, aby sme iných nezotročovali. Častokrát to býva problémom v rodinách aj v spoločenstvách. Mat' vplyv na iných, podriaďovať ich svojim záujmom. Chceme od iných, aby kráčali k Bohu našou cestou, a môže sa stať, že neukazujeme správny smer tejto cesty, nie sme šťastní. Miesto toho, aby sme hľadali Boha, vnucujeme iným svoje názory o Bohu, ktoré môžu byť pomýlené. Nevedieme iných k tomu, aby boli slobodní a vedeli v živote správne žiť, neukazujeme im na hodnoty pravdy, krásy a dobra, ale nútime ich prijať našu nábožnosť, ktorá môže byť formálna, bez lásky.

Nesmieme zabúdať na to, akú veľkú slobodu nám daroval Boh. Nechá človeku jeho slobodnú voľbu, aj keby si mal voliť zlo. Boh nechce, aby sme k nemu kráčali nasilu, bez lásky. Túži po nás, ale necháva to na naše slobodné rozhodnutie.

Aj toto sú slová Svätého Otca: *Jozefovo šťastie nespočíva v logike sebaobetovania, ale v sebadarovaní. Nikdy u neho necítíme frustráciu, ale iba dôveru. Jeho vytrvalé mlčanie nezahŕňa sťažnosti, ale vždy konkrétne skutky dôvery. Svet dnes potrebuje otcov, nechce pánov ani tých, čo chcú druhých vlastniť preto, aby zaplnili vlastné prázdno. Odmieťa tých, čo si zamieňajú autoritu s autoritárstvom, službu so servilnosťou, konfrontáciu s utláčaním, dobročinnú lásku s asistencializmom, silu s deštruktivitou. Každé pravé povolanie sa rodí zo sebadarovania, ktoré je ovocím zrelej obety. Aj v kňazstve a v zasvätenom živote sa vyžaduje tento druh zrelosti. Nech ide o akékoľvek povolanie, či už do manželstva, na život v celibáte alebo panenstve, k zrelému sebadarovaniu sa nedá dospieť, ak sa zastavíme len pri logike obety. Vtedy hrozí, že namiesto toho, aby povolanie bolo znamením krásy a radosti lásky, bude prejavom nešťastia, smútku a frustrácie.*

Kríza otcovstva

Otec Róbert Neupauer hovoril vo svojom rozhovore aj o dnešnej kríze otcovstva. U mužov sa vytráca mužnosť. Aj to bola jedna z pohnútok, ktorá viedla Svätého Otca Františka k vyhláseniu Roka sv. Jozefa. Ako keby práve cez postavu sv. Jozefa chcel Svätý Otec prinavrátiť spoločnosti, Cirkvi mužov a otcov. V mnohých rodinách deťom chýbajú otcovia. Táto neprítomnosť môže byť rôzneho druhu. Môžu chýbať svojim deťom fyzicky. Od rodiny ich môže odlúčiť práca, súčasný životný štýl. Mnohí otcovia pracujú celé dni d'aleko od svojich rodín. Ďalšou príčinou môže byť rozpadnuté manželstvo. Na Slovensku sa každé tretie manželstvo rozpadá. Nemálo mužov ponechá ženu samotnú a bojí sa prevziať zodpovednosť.

Nemusí to byť len fyzická neprítomnosť otca, ale aj citová. Napriek tomu, že otec je v rodine fyzicky prítomný, nedokáže so svojimi deťmi nadviazať hlbšie puto, ktoré možno sám nezažil so svojim vlastným otcom. Je dobré, ak má otec záujem aj o vzdelávanie dieťaťa a opýta sa: „*Čo ste sa učili, čo nové v škole?*“ „*Čo ťa zaujalo na tom predmete?*“ Neprítomnosť otca môže byť aj v duchovnej oblasti. Pri odovzdávaní hodnôt evanjelia. Otec je nenahraditeľný zvlášť vtedy, keď dieťa dospieva. U otca chlapec hľadá potvrdenie svojej identity. Ak je otec nábožensky ľahostajný, tak aj syn môže považovať to, že sa nevenuje modlitbe, ako prejav mužnosti, lebo to videl na svojom otcovi. Povzbudzujeme ženy, aby dali priestor v tejto oblasti výchovy aj mužom.

Svätý Jozef bol tým, ktorý vychovával a chránil Vykupiteľa. Jozef slúžil samotnému tajomstvu spásy. To je úloha kresťanstva v rodine. Ochrániť živú prítomnosť Ježiša. Dať osobný príklad prežívania viery.

Pašiové hry

Svätý Ján Pavol II., Karol Wojtyła, si spomína na svojho otca ako ho videl v noci, keď sa niekedy prebudil, kláčať na kláčadle a modliť sa. Hovorí: „*Toto bol pre mňa prvý seminár, tam sa rodilo aj povolanie.*“

Jeden úsmevný príbeh z Karolovho detstva hovorí, že keď bol ešte malý chlapec, často chodievali ako rodina na Pašiové hry. Keď sa malý Karol nahol, za oponou videl jedného herca, ktorý hral Ježiša, ako pije pivo. Vtedy povedal rodičom: Ja už na pašiové hry nikdy nepôjdem. Rodičia sa divili prečo. Lebo som videl Ježiša piť pivo.

Deti berú veci veľmi vážne. Hoci by sme sa nad tým pousmiali, ale herec sa nezhodoval s Karolovou predstavou. Neznázorňoval mu Ježiša.

Ak Boh povolal manželov do manželstva, obdaroval ich deťmi, iste ich povoláva aj k tomu, aby boli prvými apoštolmi, zvestovali im evanjelium, hovorí Róbert Neupauer. Boh povoláva manželov, aby vovádzali deti do Božej otcovskej lásky, do osobného priateľstva s Ježišom. Boh nie je samotár, pretože je láska a láska si vyžaduje vzťah. Aj v Bohu sú vzťahy: otcovstva a synovstva. Nový zákon nám zjavuje Pána Ježiša, ktorý miluje Boha ako otca a o sebe hovorí, že je synom. Je tam vzťah otcovstva a synovstva, ktorý spája vzájomná láska. Otcovstvo je niečo, čo si každý muž nesie v sebe, ale potrebuje si ho osvojiť, vrátiť sa do neho. Muž dorastá do otcovstva aj cez lásku k nebeskej Matke. Mária ho vedie k Ježišovi a Ježiš k Otcovi.

Jozef, náš vzor

Róbert Neupauer hovorí o sv. Jozefovi, že je mužom odvážnym. Inak by neprijal Máriu a dieťa, ktoré sa v nej počalo. Mal čnosť zmužilosti, húževnatosti. Nepoddal sa ťažkostiam spojených s Máriiným pôrodom v Betleheme, keď hľadali nocľah, pri úteku do Egypta a návrate späť, pri tvrdej práci tesára. Táto práca bola v tom čase vnímaná ako niečo podradné. Skôr vinica, pôda boli znakom prosperity. Jozef sa napriek všetkému nepoddal a pracoval ako tesár. Nezriekol sa remesla. Jozef mal aj rešpekt. Prejavilo sa to napríklad vtedy, keď budil v noci Máriu a hovoril jej, čo mu povedal anjel, aby vstal a vzal dieťa a utiekol s nimi pred Herodesom do Egypta. Ak príde k situáciám, že je potrebné postarať sa o dieťa,

o manželku, je k nim zdvorilý, nežný... To sú vlastnosti, ktoré robia muža mužom. Svätý Jozef je odvážny, nie nerozvážny. Slúži tým, ktorí sú mu zverení. Častokrát je to otec, ktorý sa nebojí postaviť pred deti nejaký cieľ, pretože mama má niekedy strach.

Milovaní, vidíme, že úloha otca v rodine je nenahraditeľná. Samozrejme v tých rodinách, kde z vážneho dôvodu je rodina bez otca, môže Boh doplniť aj túto rolu. My však musíme urobiť všetko preto, aby sa rodina zachovala, aby bola kompletná. Musíme sa veľa modliť a obetovať za rodiny.

Otec môže povedať dieťaťu: „Vieš čo, neboj sa!“ V jednej rodine sa dieťa nenaučilo bicyklovať, pretože mamička sa o neho bála. Nemalo otca.

Ako by mal dnes vyzerat' starostlivý otec, vychovávateľ podľa vzoru sv. Jozefa?

Otec je ten, kto považuje za svoju prioritu byť s deťmi, s rodinou. Prejavuje k nim náklonnosť, poskytuje svojim deťom lásku a ničím nepodmienené prijatie. Trávi čas so svojimi deťmi, dáva im najavo, že je rád s nimi. Hrá sa s deťmi, pohladí, povzbudí, začlení deti do svojich koníčkov, aktivít. Nerobí všetko sám. Aj keď dieťa niekedy niečo pokazí, nechá ho, aby sa učilo v jeho prítomnosti. Otcom je aj vtedy, keď prejaví svojej manželke úctu a rešpekt, keď ju miluje. Vštepuje deťom hodnoty a sebakontrolu svojím príkladom. Chráni svoje deti, a pri tom nie je vlastnícky.

Milovaní, hovoríme o otcovi, ale tieto vlastnosti môžeme nasledovať my všetci. Otec prejavuje vieru pred svojimi deťmi, zvoláva ich k modlitbe. Otcovia, ako prílišní kontrolóri, hovorí Svätý Otec František, potláčajú deti. Otec miluje Boha a spolu s manželkou je svojim deťom prvým svedkom viery,

ktorá sa živí prostredníctvom modlitby, Eucharistie, odpustenia.

Záverečné slová listu Svätého Otca Františka, ktorý napísal o sv. Jozefovi, patria otcovstvu.

Otcovstvo, ktoré sa zrieka pokušenia žiť životom detí, vždy otvára priestor pre niečo neočakávané. Každé dieťa vždy v sebe nesie jedinečné tajomstvo; niečo celkom nové, čo možno odhaliť len s pomocou otca, ktorý rešpektuje jeho slobodu. Otca, ktorý si uvedomuje, že jeho výchovné pôsobenie sa zavrášči a jeho otcovstvo sa naplní, iba ak sa stane „neužitočným“, keď vidí, že sa dieťa stáva samostatným a kráča samo po cestách života. Keď sa stane podobný Jozefovi, ktorý vedel, že toto Dieťa nie je jeho, ale bolo mu len zverené do starostlivosti. Napokon to je to, čo nám Ježiš chce naznačiť, keď hovorí: „Ani Otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten nebeský“ (Mt 23, 9).

Zakaždým, keď plníme úlohu otcov, musíme mať na pamäti, že to nemá nič spoločné s vlastnením, ale ide o „znamenie“, ktoré odkazuje na vznešenejšie otcovstvo. V istom zmysle sme všetci neustále v Jozefovej situácii: sme tiež jediného nebeského Otca, ktorý „dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posiela dážď na spravodlivých i nespravodlivých“ (Mt 5, 45), A tiež tiež, ktorý nasleduje Syna.

Milovaní, a toto je aj koniec listu, ktorý nám Svätý Otec adresoval na tento rok. V tomto liste venovanému sv. Jozefovi sme počas roka nachádzali mnoho podnetov pre náš život. Na životnej ceste jednoduchého tesára z Nazareta sme videli muža, ktorý je odhodlaný kráčať k Bohu podľa plánu, ktorý mu pripravil. Na svojej ceste k Bohu Jozef prijíma od Otca všetko,

čo mu ponúka – Máriu, Ježiša, chudobu, prenasledovanie. Jozef všetko, celý svoj život, prijal s láskou a odovzdane do Božej vôle. Prebral všetku iniciatívu pri starostlivosti o Svätú rodinu, bojoval, zápasil. A takýto je aj náš život. Dôležité je, aby sme vždy išli ďalej, nenechali sa znechutiť, ale vo všetkom sa spoliehali na Božiu pomoc, na lásku Otca, ktorý je Otcom nás všetkých. Je milosrdným otcom, plným lásky ku každému, a o to išlo Ježišovi, aby nám ukázal Otca takého, aký v skutočnosti je. Ak sa rozhodneme pre lásku, nemáme sa čoho báť. V láske nájdeme odpovede na všetky svoje otázky, pretože nič nebude dôležitejšie ako náš vzťah lásky s Bohom, Ježišom Kristom. Nech sv. Jozef zostáva naším veľkým vzorom, ktorý nám ukazuje, že sa oplatí vydať napospas láske.

ROZHOVOR S MATKOU

DRAHÁ MATKA MÁRIA,

ako si prijímala lásku sv. Jozefa, ktorý bol твоjím aj Ježišovým ochrancom?

MILOVANÍ,

Jozef miloval mňa aj Ježiša. Jeho láska k nám bola opravdivá a čistá. Jozef nás chránil, keď nám hrozilo nebezpečenstvo. Dnes je tu pre vás, aby sprevádzal a chránil vaše rodiny.

DRAHÁ MATKA MÁRIA,

d'akujeme ti, že si prijala Jozefovu lásku a jeho starostlivosť, a že si bola vd'ačná, aj vtedy, keď vám niečo chýbalo.

SPYTOVANIE SVEDOMIA

- 1. Som tieňom, ktorý chráni najbližšieho človeka?**
- 2. Pozerám sa na sv. Jozefa, aby som našiel správne riešenie vo svojom živote?**
- 3. Pozerám na udalosti, ktoré vo svojom živote prežíval tento svätec?**
- 4. Preberám zodpovednosť za ľudí okolo seba?**
- 5. Viem, že láska je to najdôležitejšie, čo mi môže pomôcť pri výchove iných?**
- 6. Nezotročujem ľudí okolo seba?**
- 7. Môžu ľudia okolo mňa rozvíjať svoju osobnosť, nezatieňujem ich?**
- 8. Mám radosť, ak druhí môžu rásť, nie som brzdou?**
- 9. Nesnažím sa robiť všetko sám?**
- 10. Snažím sa žiť podľa Krista, aby som bol spokojný a šťastný a iným nezávidel?**

PREDSAVZATIE

Byť tieňom Otca pre človeka, ktorého Pán dal do mojej blízkosti.

MODLITBA

**Slávny patriarcha svätý Jozef,
pod ktorého právomoc boli zverené
nemožné záležitosti,
príd' mi na pomoc v týchto okamihoch
úzkosti a ťažkostí.**

Vežmi pod svoju ochranu tieto ťažké a zložité situácie,

**ktoré ti zverujem, aby mali šťastné riešenie.
Môj, milovaný otec,
celú svoju dôveru vkladám v teba.
Kiež sa nehovorí, že ťa vzývam darmo,
a preto ty zmôžeš u Ježiša a Márie všetko,
ukáž mi, že tvoja dobrota je rovnako veľká,
ako tvoja moc. Amen.**

Svätý Otec František

Použitá literatúra:

***Apoštolský list Svätého Otca Františka Patris corde
Rozhovor ThLic. Róberta Neupauera s Danielom Lysým,
Diecézny katechetický úrad Spišskej diecézy,
M. Aquilina, *Láska v maličkostiach****

Vydáva: Rodina Nepoškrvnenej

Spracovala: sr. M. Jaroslava

Objednávky prijímame na adrese:

***Rodina Nepoškrvnenej, 038 31 Vrúcko 190 t.č. 043/4933741, e-mail:
rodinaneposkrvnenej@gmail.com***